

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO.410.001.05.2020

Pan
Leszek Kędzior
Dyrektor Sądu Apelacyjnego w Łodzi
Sąd Apelacyjny w Łodzi,
ul. Prezydenta G. Narutowicza 64,
90-136 Łódź

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001 Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 15/08 – Sąd Apelacyjny w Łodzi

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Sąd Apelacyjny w Łodzi, ul. Prezydenta G. Narutowicza 64, 90-136 Łódź, dalej Apelacja Łódzka (dysponent części 15/08), Sąd Apelacyjny w Łodzi (dysponent III stopnia).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Leszek Kędzior Dyrektor Sądu Apelacyjnego w Łodzi, od 10 czerwca 2019 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Adam Uznański p.o. Dyrektora Sądu Apelacyjnego w Łodzi od 8 sierpnia 2018 r. do 9 czerwca 2019 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Renata Biskupska, główny specjalista kontroli państwowej., upoważnienie do kontroli nr LLO/232/2019 z 31 grudnia 2019 r.

(akta kontroli str. 1-6)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2019, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 15/08 Sąd Apelacyjny w Łodzi oraz ocena wykonania planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części budżetu państwa, w tym Sadu Apelacyjnego w Łodzi, jako dysponenta III stopnia.
Zakres kontroli	Ocenie podlegały w szczególności: <ul style="list-style-type: none">– działania związane z pobieraniem i egzekucją dochodów budżetowych,– realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,– nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy o finansach publicznych² (dalej ufp), w tym: nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek. Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego. Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych: <ul style="list-style-type: none">– analizy wykonania planu dochodów,– kontroli stanu należności pozostałych do zapłaty,– analizy realizacji wydatków, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,– szczegółowej kontroli wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej ustawa o NIK.

² Dz.U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.

- badania wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- analizy stanu zobowiązań,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań i stosowanych procedur kontroli zarządczej w tym zakresie,
- analizy stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu przez podległe jednostki w ramach części 15/08 – Sąd Apelacyjny w Łodzi.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV.

Do oceny wykonania budżetu państwa w części 15/08 - Sąd Apelacyjny w Łodzi wykorzystano wyniki kontroli wykonania planów finansowych na 2019 r. Sądu Okręgowego w Łodzi, Sądu Rejonowego Łódź Śródmieście i Sądu Rejonowego Łódź Widzew.

Sąd Apelacyjny realizował zadania, o których mowa w art. 1 § 2 i § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych³, tj. sprawował wymiar sprawiedliwości oraz wykonywał inne zadania z zakresu ochrony prawnej. Na obszarze Apelacji Łódzkiej w 2019 r. funkcjonowało 28 sądów, w tym: Sąd Apelacyjny w Łodzi, pięć Sądów Okręgowych w: Łodzi, Kaliszu, Piotrkowie Trybunalskim, Płocku i Sieradzu i 22 Sądy Rejonowe.

Stosownie do § 2 pkt 5 i 6 oraz § 3 ust. 1-4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej i działalności inwestycyjnej sądów powszechnych⁴, Dyrektor Sądu Apelacyjnego jest dysponentem budżetu sądów na obszarze apelacji i dysponentem trzeciego stopnia w zakresie dysponowania budżetem Sądu Apelacyjnego w Łodzi. Dyrektorzy ww. sądów okręgowych i rejonowych są dysponentami trzeciego stopnia środków budżetu państwa.

(akta kontroli str. 4-405)

³ Dz. U. z 2019 poz. 52, ze zm.

⁴ Dz. U. poz. 1476, ze zm.

III. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 15/08 – Sąd Apelacyjny w Łodzi oraz wykonanie planu finansowego na 2019 r. Sądu Apelacyjnego w Łodzi.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W toku wymienionych powyżej działań kontrolnych we wszystkich obszarach wymienionych przy opisie celu i zakresu kontroli nie wykryto nieprawidłowości. Zarówno w Apelacji Łódzkiej jak i w Sądzie Apelacyjnym zrealizowano dochody w kwocie wyższej od prognozowanej. Nadzór nad realizacją dochodów przez sądy okręgowe i sądy rejonowe w ramach Apelacji Łódzkiej sprawowano zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Nieprawidłowości stwierdzone w kontrolowanych sądach podległych nie wynikały z braku nadzoru Sądu Apelacyjnego nad gospodarką finansową tych sądów.

W wyniku kontroli 29,5% zrealizowanych przez Sąd Apelacyjny wydatków stwierdzono, że zostały one zrealizowane w sposób celowy i gospodarny, w granicach kwot określonych w planie finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. W rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele prowadzonej działalności, zaplanowane w ustawie budżetowej⁶.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała sprawozdania budżetowe oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych sporządzone zarówno przez Apelację Łódzką jak i przez Sąd Apelacyjny. Sprawozdania te zostały opracowane terminowo i prawidłowo. Przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej zapewniały w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

1.1 W 2019 r. Apelacja Łódzka, jako dysponent części 15/08, zrealizowała dochody w wysokości 207.852 tys. zł, co stanowiło 115,1% kwoty prognozowanej w ustawie budżetowej (180.530 tys. zł) i 106,9% wykonania roku ubiegłego (194.481,8 tys. zł). Wzrost dochodów wynikał z wyższych niż w 2018 r. wpływów z tytułu opłat cywilnych, karnych i sprzedaży e-znaków, które były głównym źródłem dochodów Sądów (79% dochodów ogółem) oraz wpływów z grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych (17,5% dochodów ogółem).

W Sądzie Apelacyjnym zrealizowane dochody wyniosły 3.610,7 tys. zł i stanowiły 116% kwoty planowanej na rok 2019 oraz 103,1% kwoty wykonanej w roku 2018.

Najwyższy udział w dochodach (56,9%) i największy wzrost (o 106,1 tys. zł) w stosunku do wykonania w roku 2018 stanowiły wpływy z tytułu spłaty pożyczek sędziowskich (2.055,9 tys. zł). Wpływy z tytułu opłat związanych z postępowaniem sądowym stanowiły 31,9% (1.150,5 tys. zł), z tytułu odsetek od pożyczek sędziowskich 9,1% (330 tys. zł).

(akta kontroli str. 406-413)

1.2 Należności Apelacji Łódzkiej z tytułu dochodów budżetowych na koniec 2019 r., zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, wyniosły 80.047,9 tys. zł, w tym zaległości netto 64.065,8 tys. zł. W porównaniu do

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁶ Ustawa na rok 2019 z dnia 16 stycznia 2019 (Dz. U. poz. 198), dalej ustawa budżetowa.

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

roku poprzedniego należności były większe o 9.361,2 tys. zł (o 13,2%), a zaległości o 7.444,3 tys. zł (o 13,2%).

Wzrost stanu zaległości wynikał z orzeczenia wyższych grzywn i innych kar pieniężnych oraz niskiej skuteczności prowadzonej egzekucji należności z tego tytułu (zaległości te stanowiły 72,9% zaległości ogółem i w porównaniu do roku 2018 wzrosły o 14,7%) oraz z tytułu opłat cywilnych, karnych i sprzedaży e-znaków (stanowiły 26,8% i wzrosły o 7%).

Największa kwota należności wystąpiła w Sądzie Okręgowym w Łodzi (10,5% wszystkich należności), Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia (9,4%) i Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa (8,4%). Natomiast największy wzrost należności w stosunku do roku 2018 wystąpił w Sądach Okręgowych w Kaliszu (o 50,2%), w Piotrkowie Trybunalskim (o 48,7%), w Żyrardowie (o 42,9%) i w Zduńskiej Woli (o 33,7%).

(akta kontroli str. 414-423, 1273, 1312)

W Sądzie Apelacyjnym w 2019 r. należności nie wystąpiły.

Sąd Apelacyjny, jako dysponent III stopnia, nie prowadził windykacji należności sądowych. Czynności te prowadzone były przez sądy pierwszej instancji.

(akta kontroli str. 414-423, 427-619, 629-819, 1273, 1312)

W okresie objętym kontrolą w Sądzie Apelacyjnym należności nie umarzono i nie rozkładano na raty oraz nie wystąpiły należności przedawnione.

(akta kontroli str. 424-426)

1.3 Apelacja Łódzka sprawowała nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w jednostkach podległych, egzekwując od podległych dysponentów obowiązek przedkładania kwartalnych ocen przebiegu wykonania zaplanowanych zadań oraz dochodów, w tym przede wszystkim prawidłowości i terminowości ich pobierania. Na podstawie kwartalnych analiz należności sądowych, przedstawianych przez Ministerstwo Sprawiedliwości (dalej MS), sporządzane były kwartalne analizy należności sądowych na poziomie Apelacji, przedstawiające sytuację w poszczególnych okręgach. Przesyłano także pisma do podległych jednostek, dotyczące stałego nadzoru oraz podejmowania działań prowadzących do poprawy ściągalności należności. Ponadto, Apelacja Łódzka organizowała narady dla jednostek podległych, celem przedstawienia informacji o kwotach dochodów. Na naradach tych wskazywano, iż ściągalność należności sądowych należy traktować jako zadanie priorytetowe.

W roku 2019 przeprowadzono 12 kompleksowych kontroli jednostek z obszaru Apelacji Łódzkiej w zakresie dochodów, w tym należności sądowych. W wyniku stwierdzonych w siedmiu jednostkach (w tym w Sądzie Rejonowym Łódź-Śródmieście) nieprawidłowości w tym zakresie, wydano m.in. zalecenia:

- podjęcia działań w celu uszczegółowienia procedur wewnętrznych dotyczących windykacji należności sądowych oraz wzmocnienia nadzoru nad ich prowadzeniem,
- wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie realizacji dochodów i podjęcia działań zmierzających do wzmocnienia kontroli wewnętrznej nad tymi czynnościami.

Nadzór i kontrola nad całością gospodarki finansowej sądów obszaru Apelacji Łódzkiej, w tym nad gospodarowaniem mieniem Skarbu Państwa oraz nad efektywnością i skutecznością realizacji planów, jak również przestrzegania dyscypliny finansów publicznych, sprawowany był na bieżąco przez Oddział Kontroli Sądu Apelacyjnego w Łodzi.

(akta kontroli str. 815-819, 1022-1035, 1380-1420, 1422-1425, 1427-1436)

W wyniku kontroli prowadzonych równolegle w Sądach Rejonowych Łódź-Widzew oraz Łódź-Śródmieście, stwierdzono przypadki opóźnień w podejmowaniu kolejnych czynności, mających na celu wyegzekwowanie zaległości. Ponadto, z opóźnieniem dokonywano odpisów należności, w tym z tytułu grzywn odpracowanych społecznie lub zamienionych na zastępczą karę pozbawienia wolności, przy czym

w części przypadków miało to wpływ na prawidłowość danych wykazanych w rocznych sprawozdaniach budżetowych tych jednostek.

(akta kontroli str. 1457-1463)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie dochodów. Nadzór nad realizacją dochodów przez sądy okręgowe i rejonowe w ramach Apelacji Łódzkiej sprawowano zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych. Nieprawidłowości stwierdzone w kontrolowanych sądach podległych nie wynikały z braku nadzoru Sądu Apelacyjnego nad gospodarką finansową tych sądów.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

2.1.1. Wydatki Apelacji Łódzkiej wyniosły 728.784,5 tys. zł, co stanowiło 106% planu według ustawy budżetowej (687.272 tys. zł), 100% planu po zmianach (729.134,8 tys. zł) i 108% wydatków wykonanych w roku 2018 (674.603,4 tys. zł).

Plan wydatków części 15/08, ustalony w ustawie budżetowej, w trakcie roku został zwiększony o 41.862,8 tys. zł (6,1%). Zwiększenia te dokonane zostały przez Ministra Sprawiedliwości w ramach budżetu części 15 – Sądy Powszechne. Środki finansowe przyznano m.in. na sfinansowanie waloryzacji wynagrodzeń sędziów, sędziów w stanie spoczynku, uposażeń rodzinnych, podwyżek wynagrodzeń dla urzędników, składek na ubezpieczenia społeczne, nagrody dla urzędników, asystentów, kuratorów i specjalistów OZSS⁸ i innych pracowników oraz na koszty postępowania sądowego i inne wydatki bieżące.

Budżet części 15/08 nie był zwiększany środkami finansowymi z rezerwy ogólnej i rezerw celowych budżetu państwa.

W latach 2018-2019 nie wystąpiły wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego.

W 2019 r. na wniosek dysponenta części 15/08, w związku ze stwierdzonym nadmiarem środków, na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 upf Sekretarz Stanu w MS dokonał blokowania planowanych wydatków na kwotę 62,5 tys. zł, z tego 41 tys. zł (65,6%) dotyczyło wydatków na wynagrodzenia sędziów i asesorów, a 21,5 tys. zł środków na refundację niezrealizowanych wydatków programu POWER⁹.

(akta kontroli str. 820-827, 833-846, 884-981)

Wydatki Sądu Apelacyjnego wyniosły 44.911,2 tys. zł, co stanowiło 99,6% planu (45.071,7 tys. zł) i 92,9% wydatków wykonanych w 2018 r. (48.357,6 tys. zł).

(akta kontroli str. 828-834)

2.1.2 Główną pozycję wydatków Apelacji Łódzkiej według grup ekonomicznych stanowiły wydatki bieżące jednostek budżetowych (90,2%), które wyniosły 657.392,4 tys. zł. W porównaniu do roku poprzedniego wydatki w tej grupie wzrosły o 9,8%, głównie z uwagi na zwiększenie wynagrodzeń i wzrost kosztów postępowań sądowych.

Na świadczenia na rzecz osób fizycznych wydatkowano 54.056 tys. zł (7,8% wydatków), tj. o 8,6% więcej niż w roku poprzednim, w związku ze wzrostem wynagrodzeń sędziów w stanie spoczynku.

Wydatki majątkowe zrealizowano w kwocie 14.335 tys. zł (2% wydatków), stanowiącej 61,7% wydatków majątkowych roku poprzedniego.

⁸ Pracownicy Opiniodawczych Zespołów Sądowych Specjalistów.

⁹ Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020.

Na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej wydatkowano 1,1 tys. zł. W roku poprzednim wydatki w tej grupie nie wystąpiły.

(akta kontroli str. 833-836, 847-851)

W Sądzie Apelacyjnym na świadczenia na rzecz osób fizycznych wydatkowano 3.420,1 tys. zł, tj. 100% planu i 7,6% wydatków ogółem. Środki te przeznaczone w głównej mierze na uposażenia sędziów w stanie spoczynku (3.405,5 tys. zł, tj. 99,6%). Pozostałą kwotę wydatkowano na świadczenia i ekwiwalenty z tytułu BHP (8,2 tys. zł) oraz na zwrot kosztów przejazdu świadków, ryczałty kuratorów i wydatki osób fizycznych związane z postępowaniem sądowym (6,4 tys. zł).

(akta kontroli str. 852-857)

Wydatki bieżące w wysokości 31.467,5 tys. zł, stanowiące 70,1% wydatków Sądu Apelacyjnego, zostały zrealizowane w 99,6% w stosunku do planu (31.587,5 tys. zł). Według sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach, przeciętne zatrudnienie w 2019 r. wyniosło 157 pełnozatrudnionych i w porównaniu z rokiem poprzednim było wyższe o 6 pełnozatrudnionych. Wzrost spowodowany był zwiększeniem limitów etatów urzędniczych i asystenckich z uwagi na wzrost liczby spraw i zaległości oraz przyjęcia do realizacji nowych zadań, związanych z utworzeniem Oddziału ds. Inwestycji, Zakupów i Planowania. Zatrudnienie sędziów utrzymywało się na poziomie porównywalnym z rokiem poprzednim.

Przeciętne wynagrodzenie w 2019 r. wyniosło 9.413 zł i w porównaniu do roku poprzedniego wzrosło o 5,4% (z 8.928 zł). Wydatki na wynagrodzenia wyniosły 17.779,8 tys. zł, przy limicie 17.782,7 tys. zł i w porównaniu do roku ubiegłego wzrosły o 1.547,4 tys. zł (o 9,5%).

W 2019 r. w Sądzie Apelacyjnym, na podstawie umów cywilno-prawnych zawieranych na okres dłuższy niż 6 miesięcy, zatrudniono pięć osób. Wydatki z tego tytułu wyniosły 15,8 tys. zł (w roku poprzednim – 18,8 tys. zł).

(akta kontroli str. 852-856, 858-860, 1022-1035)

W Sądzie Apelacyjnym zaplanowane według ustawy budżetowej wydatki majątkowe w kwocie 12.361 tys. zł, zostały zmniejszone do 10.041,2 tys. zł, tj. o 18,8%, z tego 4.336,5 tys. zł przewidziano na zadania inwestycyjne i 5.704,7 tys. zł na zakupy inwestycyjne.

W ramach zadań inwestycyjnych pierwotnie planowano realizację jednego zadania, dotyczącego przebudowy budynku Sądu Apelacyjnego przy ul. Kościuszki w Łodzi (za 10.000 tys. zł). W trakcie roku wydatki na ten cel zmniejszono do 3.915,2 tys. zł, w związku z uzasadnionymi zmianami w harmonogramie prac budowlanych, spowodowanymi późniejszym rozpoczęciem inwestycji (w II połowie roku) oraz wprowadzono dwa nowe zadania. W 2019 r. wydatki na zadania inwestycyjne wyniosły 4.336,4 tys. zł i zgodnie z planem zostały przeznaczone na:

- przebudowę budynku Sądu Apelacyjnego w Łodzi (3.915,1 tys. zł),
- przebudowie budynku i dobudowę szybu dźwigu osobowego do budynku Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim (373,9 tys. zł),
- przygotowanie do realizacji (w tym dokumentacji) inwestycji dotyczącej budowy budynku dla Sądu Rejonowego w Bełchatowie (47,4 tys. zł).

W ramach zakupów inwestycyjnych pierwotnie planowano realizację sześciu zadań, łącznie za 2.361 tys. zł, przy czym trzy spośród nich zostały zrealizowane w 2018 r., po terminie planowania na rok 2019. Dwa kolejne zadania przekazano do realizacji (wraz z zabezpieczeniem) do sądów okręgowych. W trakcie roku wprowadzono 12 nowych zadań i zwiększono plan zakupów inwestycyjnych o 3.343,7 tys. zł (o 141,6%), do 5.704,7 tys. zł. Środki te zostały wydatkowane zgodnie z planem, w kwocie 5.686,1 tys. zł, z przeznaczeniem na:

- zapewnienie zasobów dla serwera Mainframe (1.164 tys. zł),
- zakup samochodu dla Sądu Rejonowego Łódź-Śródmieście (93,1 tys. zł),
- zakup prześwietlarki dla Sądu Rejonowego Łódź-Widzew (74,6 tys. zł),

- zakup serwerów, urządzeń wielofunkcyjnych i przełączników (309,9 tys. zł),
- modernizację systemu ReCourt (285,7 tys. zł),
- zakup przełączników sieciowych, macierzy i urządzeń równoważenia ruchu, serwerów oraz licencji (3.758,8 tys. zł).

W 2019 r. wydatki majątkowe Sądu Apelacyjnego zostały zrealizowane łącznie na kwotę 10.022,5 tys. zł, co stanowiło 99,8% planu¹⁰.

(akta kontroli str. 861-877, 884-981, 1088-1090, 1193, 1437-1438)

Na koniec 2019 r. zobowiązania Apelacji Łódzkiej wynosiły 41.446,1 tys. zł, w tym zobowiązania Sądu Apelacyjnego 1.945,3 tys. zł. Dotyczyły one głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

Zarówno w Apelacji Łódzkiej jak i w Sądzie Apelacyjnym nie wystąpiły zobowiązania wymagalne oraz nie płacono odsetek od nieterminowych płatności zobowiązań.

(akta kontroli str. 833-836, 878-883, 996-1021)

W Sądzie Apelacyjnym szczegółowym badaniem pod kątem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności objęto 42 wydatki budżetu państwa na kwotę 13.262,8 tys. zł, tj. 29,5% wydatków ogółem. Doboru próby dokonano metodą monetarną¹¹, z pozapłacowych wydatków budżetu państwa. Kontrolowane dowody dotyczyły wydatków bieżących jednostek budżetowych (5.346,9 tys. zł) oraz wydatków majątkowych (7.915,9 tys. zł). W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków dokonywano w granicach kwot określonych w planie finansowym, w sposób gospodarny, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki.

W wyniku badania wydatków w kwocie 11.490,1 tys. zł (86,6% ww. próby) pod kątem prawidłowości trybu udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹² (dalej: upzp), nie stwierdzono nieprawidłowości. Wydatki na kwotę 11.414,3 tys. zł zostały poprzedzone udzieleniem zamówienia publicznego na podstawie upzp. W pozostałych przypadkach (75.8 tys. zł) zachodziły przesłanki wyłączenia stosowania upzp.

(dowód: akta kontroli str. 985-995, 1036-1039, 1111-1149)

Szczegółowa kontrola trzech zamówień publicznych, na realizację których w 2019 r. wydatkowano 4.011,8 tys. zł, nie wykazała nieprawidłowości w przebiegu udzielania tych zamówień, realizacji umów i zapłaty za wykonane roboty, usługi i dostawy. Zamówienia te dotyczyły:

- przebudowy budynku Sądu Apelacyjnego w Łodzi wraz z budową parkingu podziemnego, udzielonego w trybie przetargu nieograniczonego, na które wydatkowano 3.915,1 tys. zł,
- zakupu całodobowej ochrony fizycznej działki i budynku Sądu Apelacyjnego wraz z usługą utrzymania czystości wokół posesji, udzielonego w oparciu o art. 138o tej ustawy, z zastosowaniem wewnętrznego regulaminu. Na zamówienie to wydatkowano 66,6 tys. zł,
- zakupu kopert dla Centrum Obsługi Druku, udzielonego z wyłączeniem stosowania upzp, na podstawie art. 4 pkt 8 tej ustawy, z zastosowaniem wewnętrznego regulaminu. Na zadanie to wydatkowano 30,1 tys. zł.

Plan postępowań na rok 2019 r. zamieszczono na stronie internetowej 20 marca 2019 r tj. w 27 dniu od przyjęcia budżetu przez uprawniony organ (21 lutego 2019 r) Sprawozdanie z udzielonych w 2019 r. zamówień ze względu na trudności techniczne w działaniu serwera Urzędu Zamówień Publicznych (dalej UZP) złożono 3 marca 2020 r, czyli 2 dni po terminie wskazanym w art. 98 ustawy Pzp. Zgodnie z informacjami zamieszczanymi na stronach UZP ze względu na informacyjny

¹⁰ Oszczędności z powodu uzyskania korzystniejszej niż szacowano ceny przełączników.

¹¹ Z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

¹² Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.

charakter tego sprawozdania Prezes UZP nie widział podstaw do negatywnych konsekwencjami w stosunku do składających sprawozdania, którym z niezależnych od siebie przyczyn technicznych nie udało się wypełnić obowiązku sprawozdawczego w ustawowym terminie.

(akta kontroli str. 1111-1176, 1439-1456)

W ramach działań nadzorczych nad wykonaniem wydatków budżetu państwa Apelacja Łódzka, oprócz omawiania realizacji wydatków na naradach z udziałem przedstawicieli podległych jednostek, przeprowadziła 22 kontrole m.in. w zakresie ewidencjonowania wydatków oraz realizowania zapisów upzp.

(akta kontroli str. 816-819, 1386-1420, 1427-1436)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

2.2 Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

W roku 2019 Apelacja Łódzka wydatkowała¹³ z budżetu środków europejskich 6,1 tys. zł, co stanowiło 5% planu (121,5 tys. zł). Na niewydatkowane środki w kwocie 115,5 tys. zł Dyrektor Sądu Apelacyjnego zwrócił się o dokonanie blokady w dniu otrzymania z MS informacji o braku możliwości wydatkowania zaplanowanych środków na elektroniczny Krajowy Rejestr Sądowy (eKRS) w ramach POWER.

(akta kontroli str. 826-827, 832, 837-846, 1022-1026, 1040-1090)

W wyniku analizy jedyne wydatku Sądu Apelacyjnego, na kwotę 6,1 tys. zł (100% wydatkowanych poniesionych z budżetu środków europejskich) stwierdzono, że został zrealizowany zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celu ujętego w umowie o dofinansowanie. Wydatek był niezbędny do realizacji zadania, zgodny z kategoriami wynikającymi z postanowień umowy o dofinansowanie, dokonany w okresie kwalifikowalności, należycie udokumentowany i w odpowiednim terminie rozliczony. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wyboru trybu udzielenia zamówienia i zastosowania przepisów ustawy upzp.

(akta kontroli str. 1040-1187, 1091-1110)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

2.3 Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Opis stanu
faktycznego

W 2019 r. Apelacja Łódzka środki z budżetu państwa (728.784,5 tys. zł) wykorzystwała na realizację trzech zadań, w ramach dwóch funkcji w układzie zadaniowym, z tego kwotę:

- 41.777,2 tys. zł (5,7%) przeznaczono na zadanie 13.2 *Świadczenia społeczne*¹⁴, w tym 35.427,7 tys. zł na sfinansowanie działania 13.2.6.1 *Uposażenie sędziów w stanie spoczynku oraz dodatki do tych uposażeń*,

- 600.373,3 tys. zł (82,4%) na zadanie 18.3 *Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy powszechne i wojskowe*¹⁵,

- 86.634 tys. zł (11,9 %) na zadanie 18.7 *Wsparcie wymiaru sprawiedliwości oraz obrotu gospodarczego*.

Dla objętego szczegółową analizą działania 18.3.1.3 *Wykonywanie orzeczeń wydanych przez sądy powszechne* celem była poprawa ściągalności należności sądowych, a miernikiem stosunek kwoty uiszczeń należności sądowych do przypisów. Planowana do osiągnięcia wartość miernika na poziomie 70%, została

¹³ Całość wydatku zrealizował Sąd Apelacyjny.

¹⁴ Zadanie realizowane w ramach funkcji 13 *Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny*.

¹⁵ Zadanie realizowane w ramach funkcji 18 *Sprawiedliwość*.

wykonana na poziomie 73%. Kwota uiszczeń należności sądowych wynosiła w roku 2019 56.471,7 tys. zł, a kwota przypisów – 73.964,3 tys. zł. Zakładany cel został osiągnięty.

(akta kontroli str. 1177-1192, 1426)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2019 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków. Środki finansowe zostały wydatkowane gospodarnie, na cele służące realizacji zadań, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Osiągnięto cele prowadzonej działalności zaplanowane w budżecie zadaniowym.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia rocznych/łącznych sprawozdań za 2019r. przez Apelację Łódzką (jako dysponenta części 15/08) i sprawozdań jednostkowych Sądu Apelacyjnego (jako dysponenta III stopnia):

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),

- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),

- z wykonania planu wydatków budżetowych w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),

- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich (Rb-28 UE),

- z wykonania planu finansowego państwowego funduszu celowego (Rb-33),

- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 15/08 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych Sądu Apelacyjnego - dysponenta III stopnia, były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str.1177-1356, 1377-1379, 1421)

W ramach nadzoru Oddział Kontroli Sądu Apelacyjnego w Łodzi przeprowadził 13 kontroli w sądach na obszarze Apelacji Łódzkiej w zakresie m.in. prawidłowego sporządzania sprawozdań, podczas których nie stwierdzono uchybień w tym zakresie.

(akta kontroli str. 816-819, 1177-1193, 1335-1336, 1427-1436)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości .

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych.

Sprawozdania zostały opracowane terminowo i prawidłowo. Przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej zapewniały w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 19 marca 2020 r.

Kontroler:
Renata Biskupska
główny specjalista k. p.

.....
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Dyrektor
Przemysław Szewczyk

.....
Podpis
Grażyna Tuzikiewicz-Gnitecka
wicedyrektor
